

Det er viktig at et slikt sjømerke blir bevart

Det opprinnelige Færøytårnet fra 1797 brant ned i 1963. Det gjenoppbyggede tårnet er nå blitt såpass skadet at vedlikehold er nødvendig. Men hvem skal betale?

Færøytårnet som i dag står er en kopi av det opprinnelige tårnet, som ble bygget for over 220 år siden. FOTO: ALF ARIAN LOSHAMN

Det var et viktig merke for innseilingene til ankerplassene i Spind, Farsund og Lista og til orlogsreden nordøst for Færøy. Det er viktig at et slikt sjømerke blir bevart, påpeker leder Alf-Arian Loshamn på vegne av Loshavn Fortidsvern.

Foreninger har henvendt seg til Farsund kommune med håp om økonomisk hjelp til å stoppe forfallet og restaurere Færøytårnet ved Loshavn. Selv om det ikke lenger er det opprinnelige tårnet som nå står på øya, har det ifølge foreningen stor historisk verdi.

Loshamn beskriver sjømerket som «kommunens eldste og et av Norges eldste» i henvendelsen til kommunen.

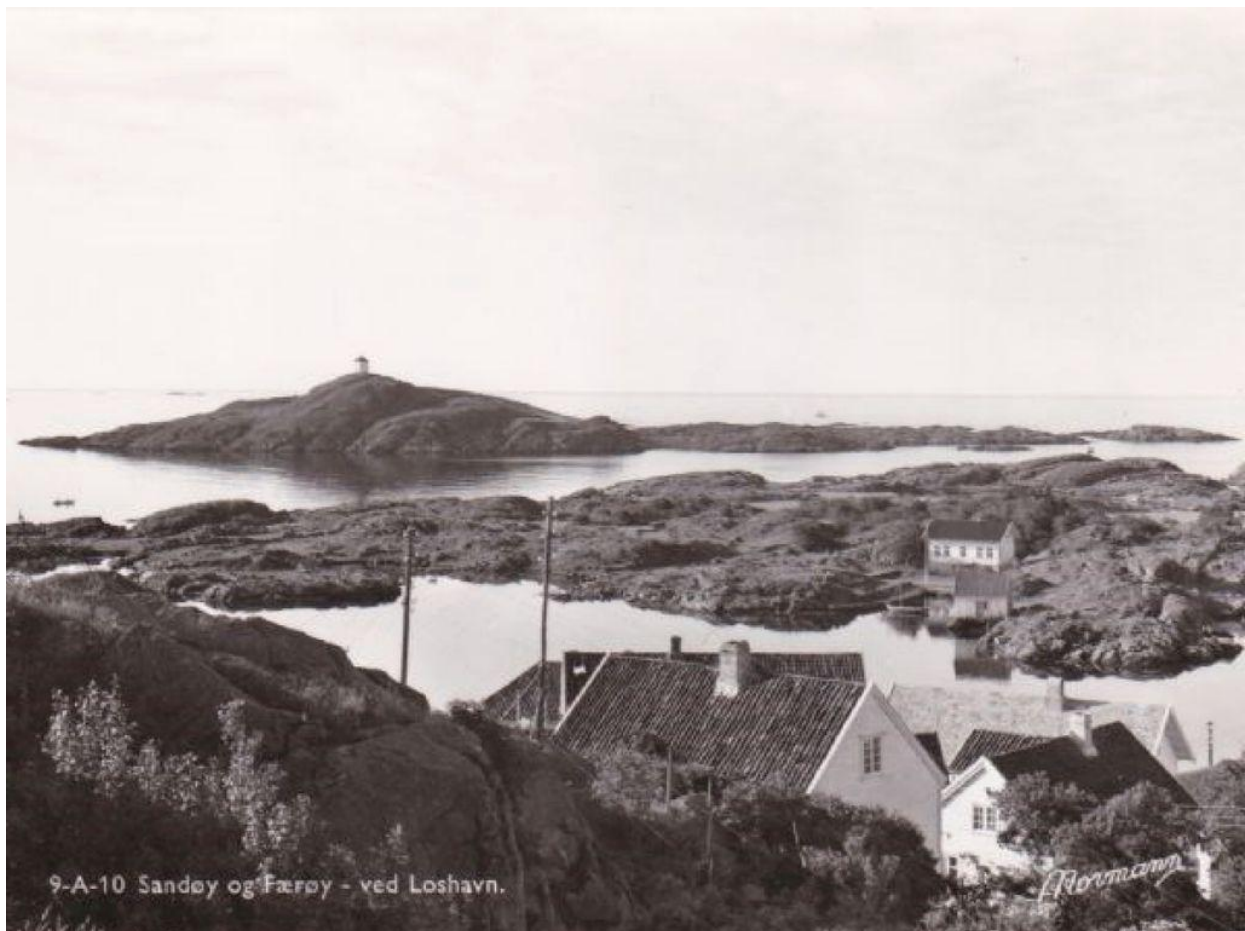
La oss ta et kort blick på historien, som beskrevet av fortidsvern-foreningen i brevet til kommunen.

Færøytårnet var et sort seilingsmerke, altså opprinnelig fra 1797.

Tårnet var i nesten 80 år det eneste sjømerket for innseilingen til Farsund. Losene heiste her et rødt flagg på tårnet når det var for dårlig vær for dem til å dra ut for å lose båtene inn til Farsund eller en annen havn i distriktet. Tårnet kan sees fra Lindesnes i øst til langt forbi Lista fyr i vest. For fiskere har det i alle år vært et viktig fastmerke for fiskemed.

Dessverre brant det gamle seilermerket helt ned sommeren 1963 som følge av at lynet slo ned i huset.

Alle som ferdes på sjøen følte et stort savn da tårnet ble borte. Øya var «skalpert» følte mange. I 1988 klarte foreningen å finansiere oppbygging av tårnet igjen til stor glede for alle. Foreningen forpliktet seg også til å stå ansvarlig for vedlikehold, skriver Loshamn.

Loshavn fra 50-tallet, med Færøytårnet til venstre i bildet. Dette er før brannen. FOTO: ALF ARIAN LOSHAMN

Foreningen som altså har forpliktet seg, er Loshavn Fortidsvern, som forsøker å bevare uthavnen Loshavn. Ikke bare nevnte tårn, men også bedehuset og Støhuset

Foreningen har god dialog med fylkeskonservatoren og Farsund kommune. Dette fordi uthavnen Loshavn er et «spesialområde for bevaring» ifølge kommunedelplanen. Loshavn er også en av de tre uthavnene i Agder som man ønsker skal komme inn under Unescos verdensarvliste, ifølge Loshamn.

Tilbake til Færøytårnet, som pr. i dag ifølge søknaden har mye råte i tak og vegger. Byggmestre foreningen har hatt med på befaring har konkludert med at tak og vegger må skiftes, mens reisverket er nesten intakt.

Taket viser råteskader innvendig, men bærekonstruksjonen skal være i god stand. FOTO: ALF ARIAN LOSHAMN

Foreningen har ikke lyktes i å få restaurerings-penger via fylket eller kulturminnefondet siden dagens tårn er en kopi, og må derfor lykte etter penger annet steds fra, for eksempel kommunen, men også lokale firma og privatpersoner.

Tårnet er nesten 10 meter høyt med grunnflate 5,5 x 5,5 meter.

Ifølge Loshamn er arbeidet beregnet til å koste 255.000 kroner. Det er Hansen Bygg AS som skal gjøre jobben. Målet er å ha alt ferdig innen St. Hans 2021.

Trær som har vokst helt inn til kledningen har forårsaket mye fukt og dermed også store råteskader, opplyser leder Alf-Arian Loshamn på vegne av Loshavn Fortidsvern i søknaden til kommunen.. FOTO: ALF ARIAN LOSHAMN

Rådmann Ståle ManneråK Kongvik bekrefter at kommunen har mottatt søknaden. Den ligger nå på havnesjefens bord.

Restaurering av navigasjonsinnretninger som ikke lenger er i bruk og som Kystverket ikke bedømmer som nødvendig for seilende medførere at tårnet ikke har noen navigasjonsfunksjon i dag, og således er dette ikke lenger en havnesak, opplyser Tom Egil Ravndal til Lister24.

Det betyr ikke at alt håp er ute for foreningen:

Istedenfor å avslå søknaden administrativt som en havnesak forsøker vi å finne en alternativ måte å behandle denne på. Undertegnede har tatt saken opp med

rådmannen og ordføreren. Ordfører har tatt saken opp med kultursjefen og vi avventer hennes anbefalinger i sakens anledning, sier havnesjefen.

Færøytårnet i dag. Det gjenstår enda litt arbeid med å få bort de siste trærne rundt tårnet, ifølge leder Alf-Arian Loshamn av Loshavn Fortidsvern. FOTO: ALF ARIAN LOSHAMN

8. desember 2020 LISTER AV: **Åse Astri Bakka**